

Pirkanmaan Ilmastotoimintakeskuksen uutiskirje 2/2025

Hei!

Kevät on vaihtunut kesäksi, miten vihreää ulkona jälleen onkaan! Mielestäni tämä alkukesän heleän vihreä luonto on kaikista kaunein, ennen kuin vihreän sävy tummuu kesän edetessä. Ilahtuneena huomasin mustikan kukkivan tänä vuonna runsaasti, toivottavasti oli pölyttäjiä hyvin liikkeellä ja säät suosivat, jotta saadaan nauttia loppukesällä mehukkaista marjoista!

Ilmastotoimintakeskuksen kevään viimeinen työpaja järjestettiin yhdessä Pirkanmaan Yrittäjien kanssa Tampereella huhtikuussa. Työpajan teemana ollut vastuullisuusraportointi on hyvin ajankohtainen aihe monelle toimijalle. Työpajassa kuultiin aiheeseen liittyviä, hyvin mielenkiintoisia esityksiä, kiitos kaikille puhujille! Ja hyvää keskustelua syntyi varsinaisessa työpajaosiossa, miten paljon sitä itsekkin sai jälleen uusia ajatuksia ja näkökulmia. Työpajasta voit lukea lisää myöhemmänä uutiskirjettä.

Kesällä rentoudutaan ja ladataan akkuja, jotta syksyn työpajoissa ollaan jälleen virkeinä mukana. Tulossa on mielenkiintoisia teemoja, joita odotan innolla tässä itsekkin. Syyskuussa paneudutaan luonnon monimuotoisuuteen täällä Hyytiälän metsäasemalla, ja marraskuussa pohditaan ilmastonmuutokseen sopeutumisen asioita Tampereella. Molemmat työpajat järjestetään yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Jo tässä kohtaa toivotan teidät kaikki lämpimästi tervetulleiksi näihin tilaisuuksiin!

Tiedän, että kiitoksia tulee elämässä jaettua aivan liian harvoin. Joten tehdään nyt korjausliike tämän asian suhteen. Haluan kiittää suuresti teitä kaikkia siitä, että olette olleet mukana Ilmastotoimintakeskuksen toiminnassa! Ilman teitä ei olisi keskuksen toimintaakaan. On ollut erittäin hienoa huomata, miten vaikuttavaa työtä suurella sydämellä Pirkanmaalla tehdään ilmaston ja luonnon hyväksi. Haluan kiittää myös meidän Ilmastotoimintakeskuksen tiimiä kaikesta panoksesta ja tuesta keskuksen toiminnan suhteen, tässä olisi poloinen koordinaattori aivan hukassa ilman teitä!

Kuten jo aiemmin totesin, nyt on aika nauttia kesästä, sen valosta, väreistä, tuoksuista, tapahtumista, mitä kaikkea nyt onkaan! Keskuksen toiminta hiljenee nyt kesäkaudelle, mutta elokuussa jatketaan taas. Oikein hyvää ja rentouttavaa kesää kaikille!

Toivottelee keskuksen koordinaattori Henri

Huhtikuun työpajassa kuultiin yritysten näkökulmia vastuullisuusteemaan liittyen ja keskusteltiin PIK-työkalun kehityssaskelista

Huhtikuun työpaja järjestettiin 14.4. klo 12–16 Tampereen Kehräsaassa yhdessä Pirkanmaan Yrittäjien kanssa. Työpajan teemana oli vastuullisuusraportointi. Työpajassa kuultiin esitykset Integrata Oy:n (johtaja, järjestelmäpalvelut Laura Huhtiniemi), SOK:n (vastuullisuuspäällikkö Terhi Naukkarinen) ja GLi Yhtiöiden (hallituksen puheenjohtaja Kristian Lella) vastuullisuuteen ja raportointiin liittyen. Laskentatoimen yliopistonlehtori Hannele Mäkelä tiivistä kestävyysraportoinnin nykytilaa ja merkitystä yrityksille. Vaikka vastuullisuusraportointiin on mitä luultavimmin EU:n puolelta tulossa lähiaikoina

muutoksia, oli työpajassa kuullut puheenvuorot rohkaisevia vastuullisuuden merkittävyyden osalta jatkossakin. Vaatimuksia vastuullisuuteen liittyen tulee EU:n lisäksi myös sidosryhmiltä ja asiakkailta, ja esityksiä pitäneet yritykset haluavat näihin vaatimuksiin vastata, myös jatkossa.

Vastuullisuuspäällikkö Terhi Naukkarinen esitteli S-ryhmän ilmastotyötä. Kuva: Sanni Välimäki

Työpajaosiossa käytiin läpi ilmastovaikutusten arvioinnin työkalua ja saatiin paljon arvokkaita kommentteja työkalun jatkokehitykseen

Pirkanmaan Ilmastotoimintakeskus -hankkeen yhtenä tavoitteena on kehittää Kokonaisvaltaisen Ilmastovaikutusten arviointi -konseptityökalu, osittain yhteiskehittäen sitä mahdollisten tulevien käyttäjien kanssa. Työkalun ensimmäisiä askelia otettiin marraskuun 2024 työpajassa, jonka työpajaosiossa käytiin läpi eri toimijoiden tekemiä ja tulevaisuuden suunnitelmia ilmastotoimien osalta. Työpajan tulosten ja toisen, oikeudenmukaisen siirtymään keskittyneen 2035 Legitimacy -hankkeen kehittämän Ilmastosuunnitelman oikeudenmukaisuutta käsittelevän työkalun pohjalta, hankkeen työkalun seuraava versio muokkautui kohti huhtikuun työpajassa käytettyä Excel-muotoa.

Työpajaosiossa osallistujat ja hanketiimi keskustelivat pienryhmissä työkalusta keskittyen työkalun eri osioihin, jotka käsittelevät toiminnan ilmakehä-, ympäristö, sosio-kulttuurillisia ja taloudellisia vaikutuksia. Koska työkalu on vielä kehitysvaiheessa, siihen saadut kommentit tukevat merkittävästi työkalun kehitystä kohti toimijoille relevanttia suuntaa. Kommentteja saatiinkin paljon sekä työkalun kysymyksiin, että työkalun esitystapaan liittyen. Yleisistä teemoista vaikutusten kannalta merkittävimpien asioiden korostaminen, toimijoiden erilainen tilanne ilmastotoimien osalta ja työkalun toiminta tarkistuslistan tyyppisenä peilauksena oman toiminnan tämänhetkiseen tilanteeseen nousivat esille. Kommenteista tehty tarkempi yhteenveto on nähtävillä [työpajan koostemateriaaleissa](#).

Työkalua on työpajan jälkeen kehitetty kommentteihin perustuen ja kehitystyö jatkuu vielä kesän aikana. Syksyn aikana työkalua on tarkoitus kehittää vielä enemmän yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sitä yhdessä täyttäen. Jos sinä tai edustamasi organisaatio olisi kiinnostunut olemaan mukana yhteiskehittämisessä, voit olla yhteydessä hanketiimiin, Henri Jokiseen henri.j.jokinen@helsinki.fi tai Ville Leinoseen ville.leinonen@tuni.fi.

Ilmastotoimintakeskuksen tiimi esittäytyy

Kuka olet?

Olen Pauliina Schiestl-Aalto. Olen työskennellyt Hyytiälän metsäasemalla 15 vuotta. Nykyään vastaan yhdessä tiimini kanssa SMEAR II -ilmakehäaseman toiminnasta ja olen myös mukana monenlaisessa yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen liittyvässä toiminnassa.

Mikä on opinto- ja työtaustasi?

Koulutukseltani olen metsänhoitaja, MMT. Jatko-opintojen jälkeen tein puiden hiilenkiertoon liittyvää tutkimusta ennen nykyistä mittausaseman ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvää toimenkuvaani. Väitöskirjassani tutkin mäntyjen kasvua ja hiilitasetta prosessimallinnuksen avulla.

Mikä on roolisi Ilmastotoimintakeskuksessa?

Olen ollut Ilmastotoimintakeskuksen toiminnassa mukana ideointivaiheesta asti. Nytemmin roolini on ennen kaikkea tukea käytännön toimintaa hoitavien Henrin ja Villen työtä.

Tätä et ehkä tiennyt minusta.

Tykkään kokeilla ja opetella kaikenlaisia käsityötekniikoita neulomisesta ja ompelusta tuohitöihin, hitsaamiseen ja moottorisahaveistoon sekä kaikkea näiden väliltä ja ulkopuolelta.

Ajankohtaisia tutkimusuutisia

Puuyksilöiden välillä on vaihtelua kasvukauden alkamisen suhteen

Helsingin yliopiston ja Maanmittauslaitoksen tutkimuksessa selvisi, että puiden välillä on merkittäviä eroja kasvukauden alkamisen suhteen. Tutkimus tehtiin laserkeilaamalla samaa metsäaluetta tunnin välein koko kasvukauden ajan Hyytiälän metsäasemalla. Tutkimuksessa, joka keskittyi rauduskoivuihin, havaittiin että koivujen lehtien puhkeamisessa voi olla jopa parin viikon ero. Yksittäisten puiden kasvussa voi olla suuriakin eroja melko pienelläkin alueella. Lisää aiheesta voit lukea täältä:

<https://www.helsinki.fi/fi/matemaattis-luonnontieteellinen-tiedekunta/ajankohtaista/saman-lajin-puut-samassa-metsassa-heraavat-kevaaseen-omia-aikojaan-ero-jopa-12-paivaa>

Uudet jatkuvan kasvatuksen koealat tutkimuksen kohteena

Uusien jatkuvan kasvatuksen koealojen avulla voidaan tutkia, miten jatkuvapeitteinen metsänkäsittely vaikuttaa esimerkiksi puuston hiilensidontaan ja eläin- sekä hyönteislajien elinolosuhteisiin. Uusia koealoja on perustettu Paraisille, Juupajoelle, Ruovedelle ja Hämeenlinnaan. Jokaiseen kohteeseen on perustettu neljä tai viisi koealaa. Jokainen koeala on vielä jaettu kolmeen osaan: yksi osa on avohakattu, yksi osa on hakattu jatkuvan kasvatuksen metodein ja yksi osa on jätetty käsittelyiden ulkopuolelle. Koealojen perustamista on rahoittanut Ilkka Herlin. Lue lisää:

<https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/lahjoittaminen/ensimmaiset-koealat-perustettu-jatkuvan-kasvatuksen-hakkuiden-tutkimukseen>

EBITDA-projekti tutkii ympäristöystävällisiä ratkaisuja teollisuuden arvoketjuissa

Teksti: Teemu Lepistö, tutkijatohtori, Aerosolifysiikan tutkimusryhmä, Tampereen yliopisto

Tampereen yliopiston Cost Management Center -tutkimusryhmän koordinoimassa EBITDA-projektissa (Environmental and circular Business Impacts from value-chains: Tools for profitability and Desirability Analyses) tutkitaan, kuinka asiakasarvoa luodaan ympäristöystävällisistä ratkaisuista teollisessa mittakaavassa, keskittyen erityisesti suomalaisten vientiyritysten mahdollisuuksiin luoda kasvua ympäristön kannalta kestävämmillä ratkaisuilla. EBITDA:n tavoitteena on mm. ymmärtää, kuinka ympäristöystävälliset ratkaisut luovat arvoa teollisuuden arvoketjuissa ja kuinka yritykset tekevät päätöksensä liittyen puhtaampiin ratkaisuihin yritysten välisessä kaupankäynnissä. Tavoitteena on täten edesauttaa suomalaisten yritysten kykyä luoda arvoa ja myyntiä ympäristöystävällisille ratkaisuille sekä luoda liiketoimintamalleja, jotka sopivat yhteistyökumppaneiden strategioihin ja edistävät ympäristönsuojelua.

Tampereen yliopiston Aerosolifysiikan laboratorio tutkii projektissa, kuinka arvoketjujen elinkaarivaikutuksia voitaisiin mitata ja arvioida mm. ilmanlaatu- ja ilmastovaikutusten näkökulmasta. Tavoitteena on ymmärtää, kuinka nykyistä tutkimustietoa esimerkiksi pienhiukkaspäästöjen osalta voidaan hyödyntää elinkaaripäästöjen laskemisessa, ja kuinka tätä tietoa voidaan arvioida yhteiskunnalle tärkeiden mittareiden näkökulmasta, esimerkiksi päästöjen terveysvaikutusten osalta. Lisätietoja projektista löytää sivulta:

<https://research.tuni.fi/cmc-en/ebitda/>

Tulevia tapahtumia

Syyskuun työpajassa paneudutaan luonnon monimuotoisuuteen

Seuraava Ilmastotoimintakeskuksen työpaja järjestetään Hyytiälän metsäasemalla **18.9. klo 11–16**. Tilaisuudessa tutuiksi tulevat niin Pirkanmaan LUMO kuin Priodiversity-LIFEkin. Lisäksi kuulemma case-esimerkit soiden ennallistamisesta ja perinnebiotoopeista. Työpaja järjestetään yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Ilmoittautuminen on auki syyskuun alkuun asti. Tervetuloa mukaan!

Voit ilmoittautua täältä:

[https://www.lyyti.fi/reg/Pirkanmaan Ilmastotoimintakeskuksen ja Pirkanmaan ELYkeskuk sen tyopaja 1261](https://www.lyyti.fi/reg/Pirkanmaan_Ilmastotoimintakeskuksen_ ja_Pirkanmaan_ELYkeskuk sen_tyopaja_1261)

Marraskuun työpajassa sopeudutaan ilmastonmuutokseen

Vuoden viimeinen työpaja ilmastonmuutokseen sopeutumisesta järjestetään Tampereen Nokia-areenan Paidia-tilassa **27.11. klo 11–16**. Tilaisuus järjestetään yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Ilmoittautuminen aukeaa syksyllä. Lisätietoja tulossa pian!

Haku ilmastoasiantuntijan erikoistumiskoulutukseen lähestyy

Ensimmäinen erikoistumiskoulutus alkoi vuoden 2024 alussa. Koulutus vastaa kasvavaan ilmasto-osaamiseen tarpeeseen niin julkisella, yksityisellä kuin kolmannella sektorillakin. Seuraava koulutus alkaa vuoden 2026 alussa, ja hakuaika on **25.9.–15.10**. Koulutuksesta järjestetään infotilaisuus Tiedekulmassa Helsingissä **2.9. klo 9-10** ja etäyhteydellä **4.9. klo 16-17**. Lisätietoja: <https://www.helsinki.fi/fi/matemaattis-luonnontieteellinen-tiedekunta/opetus-ja-opiskelu/jatkuva-oppiminen-ja-verkko-opinnot/ilmastoasiantuntijan-erikoistumiskoulutus>